

Predgovor

Ovaj zbornik dokumentira znanstveni skup *Annales Pilar 2002.* koji je održan pod istim naslovom, HRVATSKA HISTORIOGRAFIJA XX. STOLJEĆA: IZMEĐU ZNANSTVENIH PARADIGMI I IDEOLOŠKIH ZAHTJEVA.

Dvadeseto je stoljeće bilo doba tzv. «guste povijesti», obilovalo je ratovima, revolucijama, teritorijalnim, državno-pravnim, organizacijskim i ideološkim promjenama, kako u Europi tako i u Hrvatskoj. Neke su promjene (1945. i 1990./91.) imale strukturalni značaj (mijenjaju se društveni, politički i gospodarski sustavi), a one druge (1918., 1929., 1941., 1971.) značajke svojevrsnih preokreta s reformnom, ratnom, ideološkom i ponegdje revolucionarnom pozadinom. Autori su u svojim izlaganjima pokušali objasniti kako je u tim turbulentnim vremenima prolazila historiografija, kako su se u svojim metodološkim pretpostavkama proučavali problemi s kojima se struka suočavala, u okviru pogodnosti ali i ograničenja općedruštvenog konteksta. *Zbornik* svjedoči da je tema koju je organizator skupa predložio zainteresirala velik broj historičara, neovisno o tome u kojoj instituciji rade, kakve su im specijalizacije, generacijska pripadnost, svjetonazorske ili druge razlike. Sudjelovali su povjesničari koji istražuju sva razdoblja i probleme, pokazali različite pristupe i iskustva, iznijeli različita stajališta i ocjene. U *Zborniku* su objavljena gotovo sva priopćenja; tek neki nam sudionici nisu pravodobno poslali svoje tekstove, pa smo umjesto toga objavili sažetke koje su poslali za Programsku knjižicu (str. 13, 263, 277, 281).

Zbornik je podijeljen na tri poglavlja, iza svakog slijede transkribirane i autorizirane *rasprave*. Na kraju želimo napomenuti da opasnost od ideologizacije historiografije uvijek postoji, u svim političkim i društvenim sustavima, ali jedino nepristranost, slobodno razmišljanje i traganje za što točnijom slikom proteklih zbivanja može obogatiti povijesnu znanost. Tim vrednotama ova knjiga želi biti skroman doprinos.

Urednici